

**Oświadczenie złożone
przez senatora Krzysztofa Słonia
na 73. posiedzeniu Senatu
w dniu 14 lutego 2019 r.**

Oświadczenie skierowane do minister rodziny, pracy i polityki społecznej Elżbiety Rafalskiej

Proszę Panią Minister o pochylenie się nad następującym problemem i rozważenie wprowadzenia niezbędnych zmian prawnych.

Stale rozwijający się w naszym kraju wszechstronny system opieki adresowany do znacznej liczby osób starszych i niepełnosprawnych oraz oferowane różnorodne formy wsparcia pozwalają na kompleksową i długoterminową realizację zadań związanych z aktywizacją i opieką nad tymi osobami. Działania takie wymagają jednak ponoszenia ze strony samorządów wysokich kosztów ich realizacji. Jednocześnie praktyka pokazuje, że zaniechanie lub ograniczenie tych działań jest niemożliwe, zwłaszcza w kontekście ogólnej tendencji demograficznej, polegającej na stałym przyroście w strukturze społeczeństwa osób w wieku senioralnym. Obecnie znaczący odsetek populacji kraju to osoby w wieku poprodukcyjnym. Według danych Głównego Urzędu Statystycznego liczba osób starszych stale rośnie. Co za tym idzie, rośnie też zapotrzebowanie na wszelkie formy pomocy adresowanej do tej grupy osób.

Mając na uwadze wydatki ponoszone przez samorzady na realizację programów opieki nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi oraz stale rosnące potrzeby w tym zakresie, uznać musimy, że jedynie pomoc ze strony budżetu państwa może dać szansę na utrzymanie ciągłości i skuteczności działania samorządów w zakresie zapewnienia osobom starszym aktywizacji, opieki i bezpieczeństwa.

Postuluję wobec tego zmianę zapisu ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej w części dotyczącej zasad finansowania pobytu osób w domach pomocy społecznej poprzez uznanie konieczności częściowego partycypowania w kosztach pobytu wszystkich mieszkańców ze strony budżetu państwa. Funkcjonujące od lat rozwiązanie przestaje być wydolne i staje się przyczyną nawarstwiających się różnic na poziomie samorządów, co z kolei przekłada się na sytuację osób starszych i niesamodzielnych.

Jedynie zaproponowane rozwiązanie, czyli stopniowy – bo dotyczący jedynie nowych decyzji – odwrót od dotychczasowych rozwiązań w zakresie finansowania pobytu pensjonariuszy w różnego typu domach, zapewni utrzymanie realizacji usług na rzecz seniorów na pożądanym poziomie i w długotrwałym działaniu nie doprowadzi do załamania systemu opieki nad osobami starszymi. Będzie to wymagało nie jednorazowego, ale rozłożonego w czasie wysiłku budżetu państwa.

Moim zdaniem sprawa wymaga pilnego rozpoczęcia szerokiej debaty, dogłębnej analizy i odważnych działań o ogromnym znaczeniu dla przyszłości systemu pomocy społecznej w Polsce.

Krzysztof Słoń